

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobkyně: M. A.**, zastoupené Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem se sídlem Ječná 548/7, Praha 2, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 11. 2007, č. j. OAM-1-875/VL-10-11-2007, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2009, č. j. 61 Az 113/2007 – 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 17. 11. 2007, č. j. OAM-1-875/VL-10-11-2007, jímž byla zamítnuta její žádost o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodná.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela

by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Ve včas podané kasační stížnosti napadla stěžovatelka shora uvedený rozsudek krajského soudu z důvodů obsažených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatelka považuje rozhodnutí krajského soudu za nezákonné, protože se v něm krajský soud v podstatě spokojuje s konstatováním správního orgánu, že cílem její žádosti je legalizace pobytu na území České republiky (dále jen „ČR“) a že tento důvod je stejný jako v případě jejích předchozích žádostí. Stěžovatelka se domnívá, že každá žádost o mezinárodní ochranu je podávána za tím účelem, aby žadatel mohl legálně pobývat na území ČR a na tomto úmyslu „není nic špatného ani nic, co by bylo v rozporu se zákonem o azylu nebo se smyslem tohoto zákona. Zákon o azylu je zákonem, který má dávat především právo pobytu.“ Podle stěžovatelky je každá žádost o mezinárodní ochranu vedena snahou o legalizaci pobytu a z této logiky by pak bylo možno odmítnout jako zjevně nedůvodnou každou opakovanou žádost jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Stěžovatelka uvádí, že krajský soud nevzal v potaz skutečnost, že již samotný pobyt na území ČR představuje do značné míry novou skutečnost. A tak tomu je i v jejím případě, kdy s každým dalším rokem pobytu na území ČR se upevňuje a prohlubuje vazba, kterou ona a zbytek její rodiny má k České republice, a tím i roste závažnost důvodů, pro které by vycestování z území ČR mohlo znamenat nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života, popř. do dalších práv zaručených mezinárodními smlouvami o lidských právech, což je třeba v řízení zkoumat z úřední povinnosti a což správní orgán v jejím případě neučinil. Na základě výše uvedeného stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Po zvážení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ji nelze považovat ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. za přijatelnou, tj. za podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné uvést, že podaná kasační stížnost obsahuje spíše než konkrétní námitky vyjádření obecného nesouhlasu stěžovatelky s napadeným rozhodnutím krajského soudu a potažmo i rozhodnutím správního orgánu. Ostatně i samotná žaloba podaná stěžovatelkou proti rozhodnutí správního orgánu byla na samotné hranici přezkoumatelnosti, a to i přesto, že stěžovatelka byla krajským soudem vyzvána k jejímu doplnění.

Zásadní nesouhlas stěžovatelky se týká problematiky opakovaně podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Posuzováním opakovaně podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, v níž žadatel uvedl skutečnosti v zásadě shodné či obdobné jako v žádosti předchozí anebo uvedl skutečnosti jiné, které mu však byly či musely být známy již při podání předchozí žádosti o udělení azylu, se Nejvyšší správní soud již v minulosti dostatečně zabýval v řadě svých rozhodnutí, například v rozsudku ze dne 16. 10. 2003, č. j. 2 Azs 12/2003 – 76, v rozsudku ze dne 29. 1. 2004, č. j. 2 Azs 64/2003 – 54, publikovaném pod č. 199/2004 Sb. NSS, nebo v rozsudku ze dne 29. 8. 2005, č. j. 6 Azs 23/2005 – 77, a rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 7 Azs 10/2008 – 46, všechny dostupné na www.nssoud.cz. Z citovaných rozhodnutí vyplývá, že uvádí-li žadatel o mezinárodní ochranu v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany skutečnosti v zásadě shodné či obdobné jako v žádosti předchozí, jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, při dodržení třicetidenní lhůty uvedené v ust. § 16 odst. 2 tohoto zákona. K samotné povaze rozhodnutí podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu se Nejvyšší správní soud přímo vyslovil v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 7 Azs 10/2008 – 46, www.nssoud.cz.

Vzhledem ke skutečnosti, že podle shora předešlé judikatury postupoval v nyní projednávané věci i krajský soud v řízení o podané žalobě, když uznal postup žalovaného správního orgánu, který zamítl žádost stěžovatelky podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, neboť tato uváděla v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany skutečnosti v zásadě shodné či obdobné jako v žádosti předchozí (potíže ekonomického charakteru, problémy s příbuznými a snaha legalizovat si pobyt v ČR), za odpovídající zákonu, nemá Nejvyšší správní soud výtky vůči postupu krajského soudu a s jeho závěry se ztotožňuje.

I přesto, že stěžovatelka námitku, že se správní orgán nezabýval tím, zda by její vycestování z území ČR mohlo znamenat nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života, popř. do dalších práv zaručených mezinárodními smlouvami o lidských právech, poprvé uplatnila až v podané kasační stížnosti a

jedná se tedy o novum ve smyslu ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS), uvádí k ní Nejvyšší správní soud následující.

Předmětná námitka úzce souvisí s otázkou zjišťování důvodů pro udělení mezinárodní ochrany ze strany správního orgánu, ke které se opakovaně vyjádřil i Nejvyšší správní soud, a to například ve svém rozsudku ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 14/2003 - 66, či v rozsudku ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 26/2003 - 57, oba na www.nssoud.cz. Z výše citovaných rozhodnutí vyplývá, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany musí správní orgán umožnit žadateli o udělení mezinárodní ochrany sdělit všechny okolnosti, které považuje pro udělení mezinárodní ochrany za významné, avšak není jeho úkolem předestřít důvody, pro které je mezinárodní ochrana, ať už ve formě azylu či doplňkové ochrany, obvykle poskytována. Povinností správního orgánu je tedy zjistit skutkový stav věci pouze v rozsahu právně relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, www.nssoud.cz). Určující charakter má však v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany vždy tvrzení žadatelů o udělení mezinárodní ochrany (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 5. 2004, č. j. 1 Azs 45/2004 - 47, www.nssoud.cz). Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatelka nesplnila svou povinnost tvrzení ohledně výše nastíněných skutečností, nelze její námitce přisvědčit.

Ostatně problematika soukromého a rodinného života souvisí zejména s výkladem čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (dále jen „Úmluva“), k němuž se již dříve velice podrobně vyjádřil Nejvyšší správní soud, a to v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, www.nssoud.cz, v němž konstatoval, že *„jakkoli není pojem rodinného života Úmluvou definován, je vykládán poměrně extenzivně, vždy však s důrazem na fungující (reálný) rodinný život (srov. např. rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva ze dne 15. 10. 1986 ve věci K. proti Spojenému království, stížnost č. 11468/85, dostupné na [http://echr.coe.int.](http://echr.coe.int)) Vztahem zakládajícím rodinný život je pak v první řadě vztah manželů v zákonném a skutečném manželství, což není stěžovatelův případ. Ten by případně mohl naplnit pojem soukromého života zahrnujícího do určité míry i širší aspekty života jednotlivce, včetně práva na vytváření a rozvíjení vztahů s dalšími lidskými bytostmi (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. 12. 1992 ve věci Niemietz proti Německu, stížnost č. 13710/88, [http://echr.coe.int.](http://echr.coe.int)). Ovšem i kdyby v daném případě bylo vůbec možné hovořit o naplnění pojmu rodinného, resp. soukromého života, je třeba si uvědomit, že ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 2. 1996 ve věci Gül proti Švýcarsku, stížnost č. 23218/94, [http://echr.coe.int.](http://echr.coe.int)) a v této souvislosti štrasburský soud bere v úvahu mimo jiné i případné extrateritoriální*

účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, resp. soukromý život na jeho území, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek ze dne 6. 2. 2001 ve věci Bensaid proti Spojenému království, stížnost č. 44599/98).“

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ust. § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. října 2009

JUDr. Radan Malík
předseda senátu